

LATVIJAS BĒRNU UN JAUNIEŠU DIABĒTA BIEDRĪBA

CHILDREN'S AND ADOLESCENT DIABETES ASSOCIATION OF LATVIA

Reģ. Nr40008004335; Valguma ielā 31a – 5, Rīga, LV-1048; telef / fakss 67601549,
e-mail: bernudiab@gmail.com

Sociālo lietu komisijas vadītājam
Ļ.cien. Aijai Barča kundzei

Rīga , 2018. gada 28. maijā Nr. 6/ 5.1

[Par diabēta slimnieku un viņu ģimenes locekļu apmācību]

Esošās situācijas apraksts:

Pēdējo septiņu gadu laikā Latvijā 1.tipa diabēts ik gadu tiek diagnosticēts vidēji 65 - 70 pacientiem vecumā no 0 - 17 gadiem. Dramatiski ir tas, ka arvien pieaug to pacientu skaits, kuriem diabēts tiek diagnosticēts agrā vecumā 0-4 gadi. 2016.gada beigās no visiem 1.tipa diabēta pacientiem 494 bija bērni vecumā no 0 - 17 gadiem, kas ir par 22,28% vairāk nekā 2008.gadā. Bērniem ir slikta metabolā kompensācija tas nozīmē agrīnas diabēta komplikācijas, pēc tam invaliditāte.

1. Finansējums diabēta slimnieku profilaksei. (apmācībām)

Biežās veselības ministru un politikas maiņa ir pilnībā sagrāvusi diabēta apmācības programma . Šobrīd **95%** diabēta aprūpes ir atstāta pašu slimnieku ziņā, tieši tāpēc ir tik svarīgi, lai profesionālā, kvalitatīva diabēta apmācība būtu pieejam vismaz 2x gadā Bērnu klīniskās universitātes slimnīca ir vienīgā vieta Latvijā, kur ir pieejama profesionāla diabēta aprūpes māsa un 3 bērnu endokrinologi. Attiecīgi apmācības notiek tikai slimnīcā pie pirmreizējas diagnostikas un pēc tam reizi 1 gadā. Vienā, no kārtējās vizītes pie endokrinologa, ir nepietiekama, lai bērnu un vecāku sagatavot dažādajām dzīves situācijām. Tāpēc nepieciešams atbalsts regulāru apmācību pasākumu organizēšanai (piemēram, kā diabēta nometnes), kurās bērni un vecāki daudz efektīvāk apgūst nepieciešamās zināšanas, jo mācību formāts ļauj bērniem mācīties vienam no otra, kā arī vecākiem uzzināt dažādās pieredzes. Turklāt procesu uzrauga un sniedz tūlītējas konsultācijas diabēta aprūpes māsa. Vidējās izmaksas divām vecuma nometnēm (I. grupa – 20 jaunieši no 12-18 gadiem un II. grupa 12 bērni no 4-11 un 12 vecāki) 9000,00 EUR. un to nodrošina valsts.

2. Jauniešu pēc 18 gadu sasniegšanas veselības aprūpes apjoms un izmaksas.

Jauniešiem sasniedzot 18 gadu vecumu būtiski, samazinās valsts apmaksāto veselības pakalpojumu apjoms, lai arī šajā vecumā jaunieši turpina studēt un pats nav spējīgs apmaksāt savus izdevumus. Rosinām nesamazināt valsts apmaksāto veselības aprūpes apjomu **līdz 25 gadu vecumam**, gadījumā, ja jaunieši mācās.

3. Ģimenes ārstu kompetences paaugstināšana diabēta diagnostikā, aprūpē un profilakses nodrošināšanā.

Pēc vecāku aptaujas LBJDB ir noskaidrojusi, ka turpat 85% gadījumu ģimenes ārsts nav bijis kompetents diabēta savlaicīgā diagnostikā (t.i. bērns nonācis slimnīcā jau smagā diabētiskā komā, kaut gan vecāks iepriekš bija informējis ārstu par

satraucošajām pazīmēm – svara zudums, bieža urinācija, miegainība utml.), un attiecīgi tālākajā posmā nav spējīgs nodrošināt nepieciešamo aprūpi, jo nepārzina slimību.

4. Bērnu endokrinologu un bērnu diabēta aprūpes māsu pieejamība reģionos.

Kā jau iepriekš tika minēts, bērnu 3 endokrinologi un bērnu diabēta aprūpes māsa ir pieejama tikai Rīgā Bērnu klīniskās universitātes slimnīcā, kas apgrūtina tālākajos reģionos dzīvojošo bērnu aprūpi un efektīvu palīdzības sniegšanu. Rosinām izveidot vismaz katrā reģionā vienu diabēta apmācību un aprūpes kabinetu, kurā pieejami bērnu speciālisti. Kā arī šobrīd diabēta aprūpes māsa nav kā pamatspecialitāte un viņām ir nepieciešams sertifikāts kā ambulatorai mātai vai interna mātai, tas pēc vecāku domām ir galīgi nepareizi. Šis lēmums ir pilnībā likvidējis diabēta māsas sertifikātu.

Vecāku vārdā lūdzu Jūs palīdzēt atrisināt zemāk minētās problēmas diabēta bērnu aprūpē: un apmācībā:

- pirmreizēja slimības diagnostika un apmācība Rīgā Bērnu klīniskās universitātes slimnīcā un atkārtota apmācība 3x gadā.
- 3x gadā regulāras vecāku un bērnu apmācības visa gada garumā – ar **valsts sertificētu apmācības programmu**, diabēta apmācības kabinetā, katrā Latvijas reģionā,
- nesamazināt valsts apmaksāto veselības aprūpes apjomu jauniešiem **līdz 25 gadu vecumam**, gadījumā, ja jaunietis mācās.
- Atjaunot diabēta aprūpes māsa kā pamatspecialitāti,
- Atcelt lēmumu, ka mātai ir nepieciešams sertifikāts kā **ambulatorai mātai vai interna mātai**. Šis lēmums ir pilnībā likvidējis diabēta māsas sertifikātu. Pēc vecāku domām ir galīgi nepareizi, tāpēc arī trūkst diabēta apmācības māsas.
- Veicināt iespēju palielināt bērnu diabēta apmācības māsu skaitu reģionos.
- Palīdzēt izveidot individuālā budžeta principu, lai paši pacienti pieejamā finansējuma apjomā varētu iegādāties glikēmijas testa strēmeles vai piemēram, sensorus.

Ceram sapratni un atbalstu. Vēlam veiksmi Jūsu darbā.

Ar cieņu

Ināra Pužule

LBJDB valdes priekšsēdētāja
Mob. 29484909

Mana diena nesākas tāpat kā citiem, tā sākas ar dūrienu! Ai, ai, ai, cik tas ir nepatīkami un sāpīgi! Mani mazie pirkstiņi saņem vidēji deviņus dūrienus dienā! Šajā kaudzē ir 3285 teststrēmeles. Tie ir 3285 dūrieni, kurus pirkstiņi saņēmuši viena gada laikā.

Mēs, vecāki, negribam, lai nākotnē mūsu bērni kļūtu par invalīdiem. FreeStyle Libre glikozes kontroles sistēma uzlabos mūsu bērnu dzīvi!

Latvijas atbildīgās struktūras!

Beidzot pieņemiet lēmumus, lai arī Latvijā bērni un jaunieši tiktu nodrošināti ar **FreeStyle Libre System**.

Latvijas Bērnu un Jauniešu Diabēta biedrība
Adrese: Valguma iela 31a-5, Rīga, LV-1048

Tālrunis/fax: 67601549, mob. 29484909
e-pasts: bernudiab@gmail.com <https://bernudiabets.lv/>